

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

هنر و ادب فارسی

دوره پیش‌دانشگاهی

رشته هنر

شماره درس ۱۴۲۵

پارسا نسب، محمد	۸۰۰
هنر و ادب فارسی/ مؤلف: محمد پارسا نسب. - تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی	/۷۱
ایران، ۱۳۹۵.	هـ۷۲ پ/
۱۷۲ص. : مصور. - (آموزش دوره پیش‌دانشگاهی؛ شماره درس ۱۴۲۵)	۱۳۹۵
متون درسی رشته هنر دوره پیش‌دانشگاهی.	
برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی	
رشته هنر دوره پیش‌دانشگاهی دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش وزارت آموزش و پرورش.	
۱. ادبیات فارسی. ۲. هنر ایرانی. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر تألیف کتاب‌های	
درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش. ب. عنوان. ج. فروست.	

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و
حرفه‌ای و کار دانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

این کتاب در کارگاه ارزشیابی محتوای کتاب‌های درسی، در شهریورماه ۸۰ توسط مدرسان
منتخب سراسر کشور و اعضای کمیسیون تخصصی برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته
هنر پیش‌دانشگاهی بر اساس نتایج ارزشیابی تکوینی مورد بررسی و تجدیدنظر قرار گرفته است.

وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش

نام کتاب : هنر و ادب فارسی - ۵۹۴/۴

مؤلف : محمدپارسا نسب

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌سایت : www.chap.sch.ir

خوشنویس کامپیوتری : شهناز تخمه‌چیان

صفحه‌آرا : شهرزاد قنبری

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

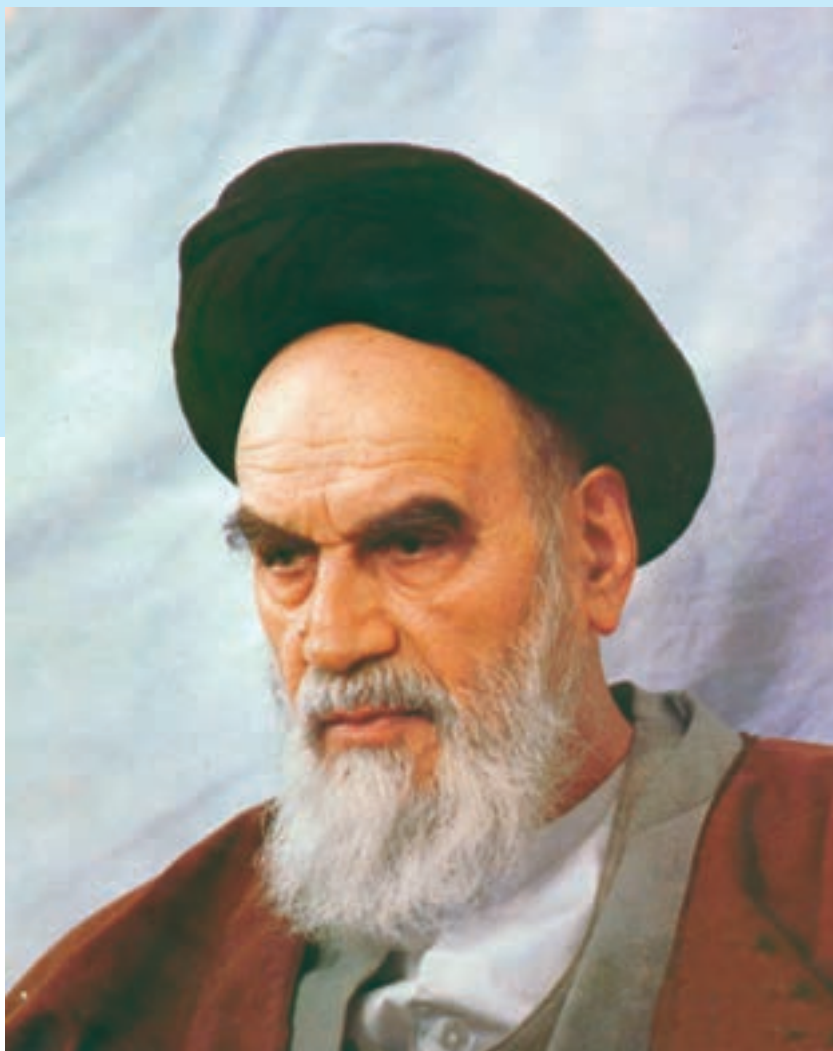
تلفن : ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ هفدهم ۱۳۹۵

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۱-۱۵۳۶-۵-۹۶۴-۱ ISBN 964-05-1536-1

وظیفه شاعران و هنرمندان است، که تکلیف خویش را نسبت به توده‌های محروم و بینوا و قشرهای مستضعف از راه آفرینش آثار شعری بدیع، و تابلوهای هنرمندانه جذاب ادا کنند، آثاری که خون گرم زندگی در آنها بجوشد. و جوهر حرکت و تصمیم از آنها ببارد، تا وجدانها بیدار گردند و جانها هشیار.

امام خمینی (ره)

فهرست مطالب

ب. عوامل مؤثر در ایجاد موسیقی	۱	دیباچه
۸۳ درونی شعر		
۸۳ .۱. تجنیس	۴-۹	فصل اول - هنر چیست؟
۸۵ .۲. واج آرایی یا نغمه حروف		
۸۹ .۳. لَف و نشر	۱۰-۱۳	فصل دوم - ادبیات چیست؟
۹۲ .۴. مراعات نظیر		
۹۳ .۵. ایهام	۱۴-۲۳	فصل سوم - قلمرو شعر، نثر و نظم
۹۵ ج. موسیقی در نثر		
۹۶ د. شکل شعر		فصل چهارم - عناصر پنج گانه
	۲۴-۱۰۱	شعر
فصل پنجم - انواع ادبی	۲۷	الف. عاطفه یا اندیشه
۱۰۲-۱۱۹ فارسی	۳۱	ب. تخیل
	۳۶	۱. تشبیه
فصل ششم - رابطه ادبیات	۴۰	۲. استعاره / تشخیص
با نقاشی	۴۷	۳. مجاز / اسناد مجازی
۱۲۰-۱۳۰	۵۲	۴. اغراق
فصل هفتم - رابطه ادبیات با	۵۶	۵. کنایه
موسیقی	۵۷	۶. نماد
۱۳۲-۱۴۵	۶۴	۷. حس آمیزی
فصل هشتم - رابطه ادبیات	۶۷	۸. تمثیل
با هنرهای نمایشی	۷۱	ج. زبان
۱۴۶-۱۶۱	۷۸	د. آهنگ یا موسیقی شعر
فصل نهم - رابطه ادبیات		الف. عوامل مؤثر در موسیقی
با هنر خوشنویسی	۷۸	بیرونی شعر
۱۶۲-۱۷۰	۷۸	۰۱. وزن
فهرست منابع	۸۱	۰۲. قافیه و ردیف
۱۷۱		